

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
Fakulta sociálních věd
Institut mezinárodních studií

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(Posudek oponenta)

Práci předložil(a) student(ka): Ondřej Kavan

Název práce: Dvakrát nevstoupíš do stejné řeky? Rakousko a jeho „gastarbeiteři“ v letech 1961-1974 a 2002-2011.

Oponoval (u externích oponentů uveďte též adresu a funkci v rámci instituce): Ota Konrád

1. **OBSAH A CÍL PRÁCE** (stručná informace o práci, formulace cíle): Autor se věnuje otázce pracovní migrace do Rakouska ve druhé polovině dvacátého století. Jeho cílem je srovnat pracovní migraci (a přístupy k ní) v době do 70. let a poté v období po roce 2002. Práce je - kromě úvodu - členěna do tří hlavních kapitol. V první představuje autor pracovní migraci v 60. a 70. letech, ve druhé pracovní migraci v období 2002-2011 a ve třetí sleduje shody i rozdíly v pracovní migraci a v přístupech rakouské politiky a zainteresovaných hospodářských kruhů.

2. **VĚCNÉ ZPRACOVÁNÍ** (náročnost, tvůrčí přístup, argumentace, logická struktura, teoretické a metodologické ukotvení, práce s prameny a literaturou, vhodnost příloh apod.): Zvolené téma považuji za poměrně náročné, jedná se totiž o komparaci dvou událostí v různých obdobích. Logická struktura práce, autorova argumentace i teoretické ukotvení práce lze hodnotit kladně. V případě práce s literaturou postrádám nicméně některé pro dané téma důležité texty (např. Heiss-Rathkolb: *Asylland wider Willen. Flüchtlinge in Österreich im europäischen Kontext seit 1914*). Z tohoto hlediska by autorovi pomohla důkladnější reflexe práce M. Dimitrova, kterou pouze zmiňuje v pozn. 1 na s. 12.

3. **FORMÁLNÍ A JAZYKOVÉ ZPRACOVÁNÍ** (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, formální náležitosti práce apod.):

Především v úvodu je práce - zřejmě ve snaze působit „teoreticky“ - téměř nesrozumitelná. Např. pasáž „K operacionalizaci toho (sic!) základu lze říci asi tolik,....aby mohly být prezentovány nejen podobnosti, ale i odlišnosti“ (s. 11-12) mi ani po několikanásobném čtení nedávala valného smyslu. Nakonec jsem dospěl k přesvědčení, že autor se snaží komplikovaně obhájit, že bude přizpůsobovat empirii jednou zvolenému teoretickému modelu (?)

Případů, svědčících o - přinejmenším - „volnějším“ zacházení s jazykem, je však více. Na s. 12 tak např. autor píše: „Hlavním charakteristickým znakem literatury, již jsem měl k dispozici a z níž jsem čerpal, byl jazyk, ve kterém byly publikovány...“; s. 13: „Mezi zásadní tituly, které jsem využil při především při zpracování...“, na téže straně se nachází podle mě nic neříkající formulace „výrazně interpretativní studie“. Dále na s. 23 „Během konjunktury...“, či s. 35 „Zásadní změnu právního rámce došlo...“

Rušivě působí i opakování již jednou řečeného - především závěr dubluje až na poslední odstavec na s. 54 argumenty, proslovené v předchozí, srovnávací kapitole.

4. **STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE** (celkový dojem z bakalářské práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek, naplnění cíle apod.):

Hodnotu práce snižují jak výše uvedené jazykové problémy, popř. nesrozumitelné pasáže a formální nedostatky (opakování v závěru), tak i některé věcné omyly (autor například zcela opomíjí zemědělskou komoru jako řádného účastníka rakouského systému sociálního partnerství a člena paritní komise, viz např. s. 17, přisuzuje zcela opačně motivace rakouskému odborovému svazu a hospodářské komoře, s. 20, či označuje „Arbeiterkammer“ za „odborovou organizaci“, s. 38). Přesto však považují práci za velice zajímavou. Oceňuji především samotný autorův přístup – komparaci v čase – i způsob, jakým tento přístup při výzkumu pracovní migrace do Rakouska využívá. Zcela oprávněná a zároveň i originální je jedna z hlavních otázek práce, totiž jak se rakouská politická elita i zainteresované hospodářské kruhy a odbory dokázaly „poučit z minulosti“, tedy jak a zda vůbec využily již jednou nabitě zkušenosti při formulaci nových přístupů k pracovní migraci po roce 2002. Autor si také uvědomuje, že komparace znamená především jasně vymezit kontext, v němž se jednotlivé srovnávané případy nacházejí a právě tomuto kontextu – sahajícímu od rozdílného mezinárodního postavení Rakouska až po proměňující se rakouskou politickou kulturu, která především po pádu železné opony začala nabývat stále více na kompetitivnosti, věnuje dostatečnou pozornost. Autorovi se tak podařilo provést nejenom srovnání dvou případů navzájem oddělených (v tomto případě časem), ale sledovat i ovlivnění jednoho zkoumaného případu případem druhým ve formě historické zkušenosti, která může hrát roli při rozhodování o vhodných přístupech k řešení určitého problému, pokud se stane znovu aktuálním, jak tomu bylo v případě pracovní migrace do Rakouska v novém tisíciletí.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

Vzhledem k tomu, že mé připomínky se týkaly především formální stránky práce a k jejímu samotnému obsahu, závěrům i zvolenému přístupu nemám závažnější připomínku, navrhuji, aby autor (1) stručně představil svůj metodologický přístup (komparace v čase) a pokusil se vystihnout jeho výhody i případná úskalí. Dále by měl (2) vysvětlit samotný pojem „migrace“, a to především z toho důvodu, že na některých místech píše bez bližšího vysvětlení o „(i)migraci“.

6. DOPORUČENÍ / NEDOPORUČENÍ K OBHAJOBĚ A NAVRHOVANÁ ZNÁMKA

(výborně, velmi dobře, dobře, nevyhověl):

Jakkoli oceňuji originalitu zvoleného tématu i přístupu k jeho řešení, navrhuji práci kvůli výše naznačeným jazykovým a formálním nedostatkům hodnotit stupněm **velmi dobře**. V případě úspěšné obhajoby lze nicméně uvažovat i o pozitivnějším hodnocení.

Datum:

11.6.2013

Podpis:

Pozn.: Hodnocení píše k jednotlivým bodům, pokud nepíšete v textovém editoru, použijte při nedostatku místa zadní stranu nebo přiložený list. V hodnocení práce se pokuste oddělit ty její nedostatky, které jsou, podle vašeho mínění, obhajobou neodstranitelné (např. chybí kritické zhodnocení pramenů a literatury), od těch věcí, které student může dobrou obhajobou napravit; poměr těchto dvou položek berte prosím v úvahu při stanovení konečné známky.